

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ PIERWSZA — ZAGADNIENIA WSTĘPNE SYLWIUSZ MIKUCKI

Definicja i zakres sfragistyki	11
Historia sfragistyki europejskiej	15
Historia sfragistyki polskiej	43

CZĘŚĆ DRUGA — SFRAGISTYKA OGÓLNA MARIAN HAIŚIG

Historia pieczęci i jej znaczenie prawne	59
Pieczęć i jej znaczenie w starożytności	61
Rozwój znaczenia pieczęci na tle rozwoju dokumentu w średniowieczu	65
Sigillum authenticum	71
Pieczęć i podpis	73
Formuła sigillacyjna	75
Pieczęć a działalność kancelarii	79
Opłaty pieczętne	84
Kilka lub więcej pieczęci jednego właściciela — różnica ich znaczenia prawnego	85
Użycie niewłaściwej pieczęci	92
Pieczęć sekretna	93
Contrasigillum — pieczęć odwrocia	95
Sygnet	98
Współpieczętowanie	99
Carentia sigilli — użycie pieczęci cudzej	102
Dziedziczenie pieczęci	105
Zmiana i przerabianie pieczęci	107
Niszczenie pieczęci	110
Nadużycie i fałszerstwo pieczęci	112
Sankcje karne wobec fałszerzy	118
Ochrona i przechowywanie tłoków pieczętnych	119
Znaczenie pieczęci w czasach nowożytnych i najnowszych	121
Elementy pieczęci	125
Tłok pieczętny	125
Materiał tłoku pieczętnego	125
Forma tłoku pieczętnego	126
Tłok pieczętny jako wytwór rzemiosła artystycznego	130
Technika rytownictwa pieczętnego	133

Materiał pieczęci	135
Forma i wielkość pieczęci	142
Pieczętowanie. Sporządzanie odcisków pieczęci. Wiązadła i technika wiązania pieczęci	145
Ochrona pieczęci przy dokumencie	152
Wyobrażenie napieczętne	154
Napis napieczętny	160

CZĘŚĆ TRZECIA — SFRAGISTYKA POLSKA
MARIAN GUMOWSKI

Wstęp	171
Pieczęcie królewskie	172
Charakterystyka	172
Strona artystyczna pieczęci	173
Pieczętarze	174
Pieczęcie majestatyczne	176
Pieczęcie wielkie koronne	178
Pieczęcie mniejsze koronne	179
Pieczęcie wielkie litewskie	180
Pieczęcie mniejsze litewskie	181
Pieczęcie kancelaryjne i gabinetowe	181
Pieczętki sygnetowe	182
Pieczęcie obce	183
Pieczęcie królowych	184
Pieczęcie królewiczów i królewien	185
Pieczęcie książęce	187
Charakterystyka	187
Książęta małopolscy	189
Książęta wielkopolscy	190
Książęta kujawscy	192
Książęta mazowieccy	194
Książęta śląscy	195
Książęta pomorscy	205
Książęta inni	207
Pieczęcie kościelne	209
Charakterystyka	209
Pieczęcie arcybiskupów	210
Pieczęcie biskupów	212
Pieczęcie kapituł	214
Pieczęcie niższego duchowieństwa	215
Pieczęcie urzędów parafialnych	217
Pieczęcie klasztorne	217
Pieczęcie zakonów rycerskich	219
Pieczęcie rycerskie	223
Charakterystyka	223
Pieczęcie rycerstwa małopolskiego	225
Pieczęcie rycerstwa śląskiego	226

Pieczęcie rycerstwa wielkopolskiego	228
Pieczęcie rycerstwa kujawskiego	229
Pieczęcie rycerstwa pomorskiego	231
Pieczęcie rycerstwa mazowieckiego	232
Pieczęcie rycerstwa kresowego	233
 Pieczęcie miejskie	235
Charakterystyka	235
Pieczęcie miast małopolskich	236
Pieczęcie miast śląskich	238
Pieczęcie miast wielkopolskich	239
Pieczęcie miast kujawskich i mazowieckich	240
Pieczęcie miast pruskich i pomorskich	241
Pieczęcie miast na kresach wschodnich	242
Pieczęcie cechowe	244
Pieczęcie wójtowskie	245
Pieczęcie mieszczańskie	246
 Pieczęcie wiejskie	248
Charakterystyka	248
Pieczęcie wsi małopolskich	249
Pieczęcie wsi śląskich	250
Pieczęcie wsi wielkopolskich	251
Pieczęcie wsi innych prowincji	252
 Instytucje i urzędy	254
Pieczęcie ziem i województw	254
Pieczęcie sądowe i trybunalskie	255
Pieczęcie konfederacji	256
Pieczęcie wojskowe	257
Pieczęcie uczelni i szkół	258
Pieczęcie innych urzędów	259
 Zbiory sfragistyczne w Polsce	261
 Album pieczęci	271